

Spis treści

Przedmowa	8
Wstęp	9
Gdzie i jak obserwować ptaki?	11
Rzqd: nury (Gaviiformes)	16
Rodzina: nury (Gaviidae)	16
Nur rdzawoszyi – <i>Gavia stellata</i> (Pontoppidan, 1763) ..	16
Nur czarnoszyi – <i>Gavia arctica</i> (Linnaeus, 1758)	18
Rzqd: perkozy (Podicipediformes)	20
Rodzina: perkozy (Podicipedidae)	20
Perkozek – <i>Tachybaptus ruficollis</i> (Pallas, 1764)	20
Perkoz rdzawoszyi – <i>Podiceps grisegena</i> (Boddaert, 1783)	23
Perkoz dwuczuby – <i>Podiceps cristatus</i> (Linnaeus, 1758) ..	25
Zausznik – <i>Podiceps nigricollis</i> C. L. Brehm, 1831	27
Perkoz rogaty – <i>Podiceps auritus</i> (Linnaeus, 1758)	29
Rzqd: rurkonose (Procellariiformes)	30
Rodzina: burzykowate (Procellariidae)	30
Fulmar – <i>Fulmarus glacialis</i> (Linnaeus, 1761)	30
Rzqd: pełnopłetwe (Pelecaniformes)	32
Rodzina: pelikany (Pelecanidae)	32
Pelikan różowy – <i>Pelecanus onocrotalus</i> Linnaeus, 1758 ..	32
Rodzina: głuptaki (Sulidae)	33
Głuptak – <i>Morus bassanus</i> (Linnaeus, 1758)	33
Rodzina: kormorany (Phalacrocoracidae)	34
Kormoran – <i>Phalacrocorax carbo</i> (Linnaeus, 1758)	34
Rzqd: brodzące (Ciconiiformes)	38
Rodzina: czaplowate (Ardeidae)	38
Czapla siwa – <i>Ardea cinerea</i> Linnaeus, 1758	38
Czapla purpurowa – <i>Ardea purpurea</i> Linnaeus, 1766 ..	41
Czapla biała – <i>Egretta alba</i> (Linnaeus, 1758)	42
Ślepowron – <i>Nycticorax nycticorax</i> (Linnaeus, 1758) ..	44
Bączek – <i>Ixobrychus minutus</i> (Linnaeus, 1766)	45
Bąk – <i>Botaurus stellaris</i> (Linnaeus, 1758)	48
Rodzina: bocianowate (Ciconiidae)	50
Bocian biały – <i>Ciconia ciconia</i> (Linnaeus, 1758)	50
Bocian czarny – <i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758)	55
Rzqd: blaszkodziobe (Anseriformes)	58
Rodzina: kaczkowate (Anatidae)	58
Łabędź niemy – <i>Cygnus olor</i> (J. F. Gmelin, 1789)	58
Łabędź krzykliwy – <i>Cygnus cygnus</i> (Linnaeus, 1758) ..	62
Łabędź czarnodzioby – <i>Cygnus columbianus</i> (Ord, 1815) ..	64
Gęgawa – <i>Anser anser</i> (Linnaeus, 1758)	65
Gęś zbożowa – <i>Anser fabalis</i> (Latham, 1787)	68
Ohar – <i>Tadorna tadorna</i> (Linnaeus, 1758)	72
Kaczki właściwe	74
Świstun – <i>Anas penelope</i> Linnaeus, 1758	74
Krakwa – <i>Anas strepera</i> Linnaeus, 1758	76
Krzyżówka – <i>Anas platyrhynchos</i> Linnaeus, 1758	78
Rożeniec – <i>Anas acuta</i> Linnaeus, 1758	82
Płaskonos – <i>Anas clypeata</i> Linnaeus, 1758	83
Cyranka – <i>Anas querquedula</i> Linnaeus, 1758	85
Cyraneczka – <i>Anas crecca</i> Linnaeus, 1758	86

Grążyce	88
Helmiatka – <i>Netta rufina</i> (Pallas, 1773)	89
Głowienka – <i>Aythya ferina</i> (Linnaeus, 1758)	91
Czernica – <i>Aythya fuligula</i> (Linnaeus, 1758)	93
Podgorzałka – <i>Aythya nyroca</i> (Güldenstädt, 1770)	96
Ogorzałka – <i>Aythya marila</i> (Linnaeus, 1761)	97
Edredon – <i>Somateria mollissima</i> (Linnaeus, 1758)	98
Łodówka – <i>Clangula hyemalis</i> (Linnaeus, 1758)	99
Gągoł – <i>Bucephala clangula</i> (Linnaeus, 1758)	100
Nurogęś – <i>Mergus merganser</i> Linnaeus, 1758	102
Szlachar – <i>Mergus serrator</i> Linnaeus, 1758	105
Bielaczek – <i>Mergellus albellus</i> (Linnaeus, 1758)	106

Rzqd: szponiaste (Falconiformes)	108
Rodzina: rybołowy (Pandionidae)	108
Rybołów – <i>Pandion haliaetus</i> (Linnaeus, 1758)	108
Rodzina: jastrzębiowate (Accipitridae)	114
Kania ruda – <i>Milvus milvus</i> (Linnaeus, 1758)	114
Kania czarna – <i>Milvus migrans</i> (Boddaert, 1783)	118
Bielik – <i>Haliaeetus albicilla</i> (Linnaeus, 1758)	121
Gadożer – <i>Circus gallicus</i> (Gmelin, 1788)	130
Błotniak stawowy – <i>Circus aeruginosus</i> (Linnaeus, 1758)	132
Błotniak zbożowy – <i>Circus cyaneus</i> (Linnaeus, 1766) ..	136
Błotniak łąkowy – <i>Circus pygargus</i> (Linnaeus, 1758) ..	138
Jastrząb – <i>Accipiter gentilis</i> (Linnaeus, 1758)	144
Krogulec – <i>Accipiter nisus</i> (Linnaeus, 1758)	148
Trzmielojad – <i>Pernis apivorus</i> (Linnaeus, 1758)	152
Myszołów – <i>Buteo buteo</i> (Linnaeus, 1758)	156
Myszołów włochaty – <i>Buteo lagopus</i> (Pontoppidan, 1763)	160
Orzeł przedni – <i>Aquila chrysaetos</i> (Linnaeus, 1758) ..	162
Orlik krzykliwy – <i>Aquila pomarina</i> C. L. Brehm, 1831 ..	168
Orlik grubodzioby – <i>Aquila clanga</i> Pallas, 1811	173
Orzełek – <i>Hieraaetus pennatus</i> (J. F. Gmelin, 1788) ..	177
Rodzina: sokołowate (Falconidae)	179
Pustułka – <i>Falco tinnunculus</i> Linnaeus, 1758	179
Kobuz – <i>Falco subbuteo</i> Linnaeus, 1758	183
Kobczyk – <i>Falco vespertinus</i> Linnaeus, 1766	186
Sokół wędrowny – <i>Falco peregrinus</i> Tunstall, 1771 ..	188
Drzemlik – <i>Falco columbarius</i> Linnaeus, 1758	192

Rzqd: grzebiące (Galliformes)	193
Rodzina: gluszcowate (Tetraonidae)	193
Gluszc – <i>Tetrao urogallus</i> Linnaeus, 1758	193
Cietrzew – <i>Tetrao tetrix</i> Linnaeus, 1758	199
Jarząbek – <i>Bonasa bonasia</i> (Linnaeus, 1758)	203
Rodzina: kurowate (Phasianidae)	206
Kuropatwa – <i>Perdix perdix</i> (Linnaeus, 1758)	206
Przepiórka – <i>Coturnix coturnix</i> (Linnaeus, 1758)	209
Bażant – <i>Phasianus colchicus</i> Linnaeus, 1758	211

Rzqd: żurawiowe (Gruiformes)	213
Rodzina: chruściele (Rallidae)	213
Wodnik – <i>Rallus aquaticus</i> Linnaeus, 1758	213
Derkacz – <i>Crex crex</i> (Linnaeus, 1758)	217
Zielonka – <i>Porzana parva</i> (Scopoli, 1769)	220
Karliczka – <i>Porzana pusilla</i> (Pallas, 1776)	221
Kropiatka – <i>Porzana porzana</i> (Linnaeus, 1766)	222
Kokoszka – <i>Gallinula chloropus</i> (Linnaeus, 1758)	223
Łyska – <i>Fulica atra</i> Linnaeus, 1758	225
Rodzina: żurawie (Gruidae)	227
Żuraw – <i>Grus grus</i> (Linnaeus, 1758)	227

Rodzina: dropie (Otididae)	234	Siniak – <i>Columba oenas</i> Linnaeus, 1758	312
Drop – <i>Otis tarda</i> Linnaeus, 1758	234	Gołąb miejski – <i>Columba livia</i> f. <i>urbana</i>	
Rzqd: siewkowe (Charadriiformes)	236	J. F. Gmelin, 1789	314
Rodzina: ostrygojady (Haematopodidae)	236	Turkawka – <i>Streptopelia turtur</i> (Linnaeus, 1758)	315
Ostrygojad – <i>Haematopus ostralegus</i>		Sierpówka – <i>Streptopelia decaocto</i> (Frisvaldszky, 1838)	316
Linnaeus, 1758	236	Rzqd: kukułkowe (Cuculiformes)	318
Rodzina: szczudłonogi (Recurvirostridae)	238	Rodzina: kukułkowate (Cuculidae)	318
Szczudlak – <i>Himantopus himantopus</i>		Kukułka – <i>Cuculus canorus</i> Linnaeus, 1758	318
(Linnaeus, 1758)	238	Rzqd: sowy (Strigiformes)	322
Szabłodziób – <i>Recurvirostra avosetta</i> Linnaeus, 1758	239	Rodzina: płomykówkowate (Tytonidae)	322
Rodzina: kulony (Burhinidae)	240	Płomykówka – <i>Tyto alba</i> (Scopoli, 1769)	322
Kulon – <i>Burhinus oedipnemus</i> (Linnaeus, 1758)	240	Rodzina: puszczykowate (Strigidae)	325
Rodzina: siewkowate (Charadriidae)	242	Puchacz – <i>Bubo bubo</i> (Linnaeus, 1758)	325
Czajka – <i>Vanellus vanellus</i> (Linnaeus, 1758)	242	Puszczyk – <i>Strix aluco</i> Linnaeus, 1758	331
Sieweczka obrożna – <i>Charadrius hiaticula</i>		Puszczyk uralski – <i>Strix uralensis</i> Pallas, 1771	334
Linnaeus, 1758	246	Sóweczka – <i>Glaucidium passerinum</i> (Linnaeus, 1758)	336
Sieweczka rzeczna – <i>Charadrius dubius</i>		Pójdźka – <i>Athene noctua</i> (Scopoli, 1769)	338
Scopoli, 1786	248	Włochatka – <i>Aegolius funereus</i> (Linnaeus, 1758)	340
Mornel – <i>Charadrius morinellus</i> (Linnaeus, 1758)	250	Uszatka – <i>Asio otus</i> (Linnaeus, 1758)	342
Rodzina: bekasowate (Scolopacidae)	251	Uszatka błotna – <i>Asio flammeus</i> (Pontoppidan, 1763)	344
Słonka – <i>Scolopax rusticola</i> Linnaeus, 1758	251	Rzqd: lelkowe (Caprimulgiformes)	348
Bekasik – <i>Lymnocyptes minimus</i> (Brünnich, 1764)	254	Rodzina: lelkowate (Caprimulgidae)	348
Dubelt – <i>Gallinago media</i> (Latham, 1787)	255	Lelek – <i>Caprimulgus europaeus</i> Linnaeus, 1758	348
Kszyk – <i>Gallinago gallinago</i> (Linnaeus, 1758)	257	Rzqd: jerzykowe (Apodiformes)	352
Rycyk – <i>Limosa limosa</i> (Linnaeus, 1758)	260	Rodzina: jerzykowate (Apodidae)	352
Kulik wielki – <i>Numenius arquata</i> (Linnaeus, 1758)	264	Jerzyk – <i>Apus apus</i> (Linnaeus, 1758)	352
Krwawodziób – <i>Tringa totanus</i> (Linnaeus, 1758)	268	Rzqd: kraskowe (Coraciiformes)	355
Samotnik – <i>Tringa ochropus</i> Linnaeus, 1758	270	Rodzina: zimorodkowate (Alcedinidae)	355
Brodziec piskliwy – <i>Actitis hypoleucos</i>		Zimorodek – <i>Alcedo atthis</i> (Linnaeus, 1758)	355
(Linnaeus, 1758)	272	Rodzina: żolny (Meropidae)	358
Biegus zmienny – <i>Calidris alpina</i> (Linnaeus, 1758)	275	Żolna – <i>Merops apiaster</i> Linnaeus, 1758	358
Batalion – <i>Philomachus pugnax</i> (Linnaeus, 1758)	276	Rodzina: kraski (Coraciidae)	360
Kamusznik – <i>Arenaria interpres</i> (Linnaeus, 1758)	279	Kraska – <i>Coracias garrulus</i> Linnaeus, 1758	360
Rodzina: wydrzyki (Scolopariidae)	280	Rodzina: dudki (Upupidae)	362
Rodzina: mewy (Laridae)	280	Dudek – <i>Upupa epops</i> Linnaeus, 1758	362
Śmieszka – <i>Larus ridibundus</i> Linnaeus, 1766	280	Rzqd: dzięciołowe (Piciformes)	366
Mewa mała – <i>Larus minutus</i> Pallas, 1776	283	Rodzina: dzięciołowate (Picidae)	366
Mewa pospolita – <i>Larus canus</i> Linnaeus, 1758	285	Krętogłów – <i>Jynx torquilla</i> Linnaeus, 1758	366
Mewa srebrzysta – <i>Larus argentatus</i>		Dzięcioł duży – <i>Dendrocopos major</i> (Linnaeus, 1758)	368
Pontoppidan, 1763	288	Dzięcioł średni – <i>Dendrocopos medius</i>	
Mewa białogłowa – <i>Larus cachinnans</i> Pallas, 1811	290	(Linnaeus, 1758)	371
Mewa czarnogłowa – <i>Larus melanocephalus</i>		Dzięciołek – <i>Dendrocopos minor</i> (Linnaeus, 1758)	373
Temminck, 1820	292	Dzięcioł białogrzbity – <i>Dendrocopos leucotos</i>	
Rodzina: rybitwy (Sternidae)	294	(Bechstein, 1802)	375
Rybitwa rzeczna – <i>Sterna hirundo</i> Linnaeus, 1758	294	Dzięcioł białoszyi – <i>Dendrocopos syriacus</i>	
Rybitwa popielata – <i>Sterna paradisaea</i>		(Ehrenberg, 1833)	376
Pontoppidan, 1763	296	Dzięcioł trójpalczasty – <i>Picoides tridactylus</i>	
Rybitwa białoczelna – <i>Sterna albifrons</i> Pallas, 1764	298	(Linnaeus, 1758)	377
Rybitwa czubata – <i>Sterna (Thalasseus) sandvicensis</i>		Dzięcioł czarny – <i>Dryocopus martius</i> (Linnaeus, 1758)	379
Latham, 1787	300	Dzięcioł zielony – <i>Picus viridis</i> Linnaeus, 1758	382
Rybitwa wielkodzioba – <i>Hydroprogne caspia</i>		Dzięcioł zielonosiy – <i>Picus canus</i> J. F. Gmelin, 1788	384
Pallas, 1770	301	Bibliografia	386
Rybitwa czarna – <i>Chlidonias niger</i> (Linnaeus, 1758)	302	Skorowidz	387
Rybitwa białoskrzydła – <i>Chlidonias leucopterus</i>			
(Temminck, 1815)	304		
Rybitwa białowąsa – <i>Chlidonias hybridus</i>			
(Pallas, 1811)	306		
Rodzina: alki (Alcidae)	307		
Rzqd: gołębiowe (Columbiformes)	308		
Rodzina: gołębiowate (Columbidae)	308		
Grzywacz – <i>Columba palumbus</i> Linnaeus, 1758	308		